

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Bd. Regele Ferdinand No. 5.
(Tipografia Lovrov & Co).

A R A D.

Redacția din ORADEA:
Strada Regele Carol II. No. 14.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:
CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Ecoul

Apare zilnic la orele 3 după amiază

Bugetul

Țara noastră, ca și celelalte state europene, este bătută de o hăpăznică criză economică. Visteria publică e secătuită. Sub povara unei fiscalități excesive, contribuabilului i s'a gărbovit coloana vertebrală și nu mai e în stare să satisfacă exigențele fiscalului.

Produsele plugărilor sânt devalorizate și speculate, hain de intermediari. Anii de belșug ca și cei de lipsă, n'aduc mare lucru pentru plugăria noastră. Am pierdut piețele bune. În al doilea rând, cerealele noastre sânt bătute de superioritatea produselor agricole ale altor țări, unde agricultura se face cu utilaj modern. La noi, spunea un specialist, sântem, din acest punct de vedere, tot în epoca plugului de lemn. De aceea producția noastră agricolă, comparată la alte exploatari raționale, e deficitară.

Balanța comercială e pasivă. Exportul produselor românești este inferior valorii mărfurilor importate.

Pe lângă aceste rele endemice, situația finanțelor noastre este îngreunată și de datoria externă, care anul acesta, a fost piederca cea mai serioasă ce s'a opus întocmirii bugetului general al statului încât a necesitat amânarea lui cu un semestru.

S'au dus, între timp, nesfârșite negocieri cu reprezentanții creditorilor ce ni-au dat asistență financiară. Scopul tratativelor a fost de a convinge pe acești oameni, că înțelegem să ne onorăm semnătura, dar că ni se cere peste puterile noastre.

Nu știm cu certitudine la ce punct au ajuns negociațiile care se duc cu finanța internațională. Presă din capitală pare să fie optimistă.

În ipoteza că chestiunea cuponului extern va fi deslegată în sensul dezideratelor noastre, cunoscuta poveste a echilibrului bugetar, căutată de toți visterici guvernurilor trecute, — nu se va putea înfăptui numai prin efectele înviorătoare ale unui singur punct, încă ipotetic.

Redresarea noastră financiară și economică este legată de o serie de măsuri ce e neapărat trebuință să se ia împotriva incuriei și risipei bănești ce se practică pe o scară întinsă în ministere și în diferitele administrații ale statului.

Să se facă economii de sus în jos, delă cei mari spre cei mici!

„Compturile de probabilități” — cum i-au zis francezii bugetului, — trebuie să constituie o operă de dreptate socială. Funcționarii publici nu pot fi scindați în două: privilegiatii și urgenții. Lucrul acesta este împotriva logice și simțului de echitate ce e bine să fie la temelie oricărui organism social. În toate statele, funcțiile publice, atâtea vreme cât corespund unei trebuinți reale, toate sânt deopotrivă de principale. Nu se poate admite o ierarhizare, fără a învrăjbi categoriile de slujbași și a prejudicia grav destinele statului.

Note zilnice

O parte dintre slujbașii țării (membrii corpului didactic) n'au primit nici până astăzi nici o pară pentru mai multe luni din anii bugetari expirați. Despre drepturile materiale ale acestor ostracizați din toate vremurile, nimeni nu mai pomenește. Peste simbria lor s'a așternut lințoliul celei mai condamnabile nepăsări. Nu știm ce va fi la viitorul buget.

Învățătorii sânt cu gradații și înaintări neplătite. Cu salarii care nu le garantează nici cea mai modestă viață, în drepturi consințite prin lege și răpite de „democrații” ultimelor guvernări, în timp ce sub egida „suveranității poporului” am avut afacerea „Skoda”, contractul drumurilor, spiritul negru, etc...

E timpul să se pornească cu curaj la așezarea statului pe alte baze, care să i se potrivească firii poporului, asvârlindu-se peste șanțuri tot ceiace este zgură și putregai. Ca o viață nouă să se înceapă!

I. P. Crivăț

Vizita Canonică a P. S. Sale Episcopului Grigorie în Banat

P. S. Sa Episcopul Grigorie al Aradului a plecat azi în vizită canonică în protopopiatul Balinț din Bănat.

P. S. Sa va vizita în prima și a doua zi de Rusalii opt parohii din protopopiat, slujind și predicând în fiecare dintre comunele vizitate.

Ziua mamei

I. P. S. Patriarhul a dispus să se predice mâine în toate bisericile despre mame și despre buna creștere și îndrumare a copiilor.

La Timișoara ziua Mamei e serbată astăzi, la orele 5 d. a., printr'un festival la teatru. Beneficiul e destinat dispensarului femeiesc din Mehala.

Minoritatea sârbească din România

de prof. Silviu Dragomir

Minoritatea sârbească din Banatul nostru a continuat și după 1919 să trăiască în făgășul ce și l-a creiat după multe lupte purtate sub fosta stăpânire austro-ungară. Grație ocrotirii binevoitoare a statului român, patrimoniul ei bisericesc, cultural și economic nu numai că a fost păstrat intact, dar sub anume raporturi a mai și sporit, și această constatare se confirmă și din partea reprezentanților oficiali ai sârbilor noștri.

Acum trei ani, vicarul episcopiei sârbești din Timișoara, părintele protopop Slobodan Kostici, a publicat o amănunțită dară de seamă despre „Biserica și școala sârbească din

Lanțul provocărilor unguerești

După isprava cu portocalele italiene trimise de agenții Ungariei în Cehoslovacia în hârtie tricoloră unguerească, iată o nouă șmecherie a propagandei budapestane: baloanele cu harta Ungariei Mari, slobozite peste granițele trianonice ca să instigheze în contra României, Iugoslaviei și Cehoslovaciei.

Ca întotdeauna când sânt de căutat autorii provocărilor unguerești, s'a descoperit și în această blestemăție mâna oficialității maghiare: căci, în ziua de 22 crt. postul de radio din Budapesta a anunțat că cine va găsi baloanele și le va trimite la o adresă dată (adecă să le dea, pentru propagandă, mai departe), va primi în schimb un premiu.

Iată cu ce se poate ocupa o țară secătuită până la măduvă prin cheltuielile fantastice ale unei propagande cum rar s'a mai pominit! O țară cu patru milioane de muritori de foame, din totalul de opt milioane al populației, e în stare să și jupoaie de vii cetățenii ca să se poată juca de-a baloanele, în creștină nătângă că niște granițe fixate de dreptatea dumnezeiască și păzite de hotărîrea de fier a trei popoare încincit mai mari decât poporul unguerest, se pot muta din loc prin asemenea jucării obraznice.

Ce scump o să se răzbuie odată toată această blestemăție cretină!

Curtea de apel din Orade a confirmat condamnarea

la trei luni închisoare a faimosului preot iredentist Kajaba.

Mai rămâne să se pronunțe Casația, că sentința să fie definitivă. Până atunci faimosul iredentist se plimbă liber, pe garanția și mai faimosului său vlădică Fiedler.

Tare ni-e teamă însă că libertatea aceasta pe garanție nu-i singurul lucru de care beneficiază condamnatul popă iredentist. Ni se pare mai mult ca sigur că agentul iredentist Kajaba capătă în acest timp, deși e condamnat de două

instanțe, lea de popă de la statul român, fiindcă așa-i la noi: poți să subminezi țara românească oricât, ea te îmbuibă până dincolo de saturație!

Când se va introduce oare și la noi sistemul după care plătea Ungaria congrua preoțească? Ca să nu se mai plătească lefurile preoțești global, prin episcopii, ci individual fiecare, ca să poată fi suspendate când respectiva față bisericească nu se poartă față de stat și față de neamul românesc după cuviință!

Serbările orădane din ziua întâia și a doua de Rusalii

— Jubileul de 150 de ani al școlii normale unite. — Punerea pietrei fundamentale a bisericii dela spitalul județean —

Luni, a doua zi de Rusalii, se prăznuiește după cum am mai anunțat, în prezența ministrului de instrucție și a tuturor absolvenților școlii, jubileul de 150 de ani al școlii române unite de învățători, cea mai veche școală secundară românească depe tot lungul graniței apusene.

Comitetul Asociației învățătorilor din Bihor a lansat un apel, îndemnând pe toți învățătorii depe graniță, să fie Luni la festivitățile dela Orade, ca să întâmpine pe ministrul instrucției.

Serbările se vor începe cu o slujbă festivă, pontificată la catedrală de P. S. Sa Episcopul Frențiu. Va urma, la orele 12, ședința festivă și intrugurarea abaltii total ul școlii normale unite, iar apoi o masă comună.

Mâine, întâia zi de Rusalii, se va pune piatra fundamentală a bisericii ortodoxe ce urmează să se ridice la spitalul județean.

Vor fi serbări mari, cu procesiuni.

Plângerea Ungariei la Liga Națiunilor

Ziarele maghiare publică știri că d. Tibor Eckhardt, șeful partidului micilor agricultori maghiari, a acceptat misiunea dată de guvern, de a reprezenta Ungaria la lucrările apropiatei sesiuni a Societății Națiunilor, care și începe activitatea la 30 Mai, pentru a susține punctul de vedere al guvernului ungar cu ocaziunea discuției asupra plângerei ungare făcută împotriva atrocităților comise în regiunea frontierei dintre Iugoslavia și Ungaria.

D. Eckhardt va pleca la Geneva Lunea viitoare.

hie e în Timișoara; cum însă 36 parohii au trecut în Iugoslavia, episcopul și-a stabilit o reședință și la Velika Kikinda, de unde păstorește și pe credincioșii săi din România. D. Kostici ne informează că „eparhia ortodoxă sârbească a Timișoarei din regatul României face parte din patriarhia ortodoxă sârbească. În toate chestiunile duhovnicești, școlare și administrative ea ține de jurisdicția patriarhiei sârbești. Capetenia patriarhiei ortodoxe sârbești, deci și a eparhiei ort. sârbești a Timișoarei din România, este patriarhul sârbesc care poartă și titlul de arhiepiscop de Ipec și mitropolit de Belgrad și Carloviț. Autoritățile superioare bisericești în chestiunile spirituale sânt: 1. sfântul sinod arhieresc al bisericii ortodoxe din Beograd și 2. Marele scaun de judecată duhovnicească, cu reședința

tot acolo. În chestiunile administrative și școlare cea mai înaltă autoritate e Marele consiliu administrativ al bisericii ortodoxe sârbești prezidat de însuș patriarhul. Mănaștrile își au autoritatea supremă în comitetul administrativ al mănaștrilor ortodoxe sârbești, care rezidă tot în Iugoslavia.

Trebuie să stabilim însă, că această încadrare în organismul bisericii ortodoxe sârbești din Iugoslavia formează o inovație. Totuși s'a menținut și vechiul sistem de organizație autonomă cu organele eparhiale autonome înființate de constituția bisericească dela 1672: 1. adunarea eparhială (reală în 1926) și 2. consiliul eparhial compus din trei secții: bisericească, administrativă și școlară.

Clerul bisericii sârbești din România numără 52 preoți (32 (Continuare în pag. II-a.

S'a deschis restaurantul Băile Lipova sub conducerea cunoscutului **Szönyi.** Locul de întâlnire al Timișorenilor și Arădanilor

Cântă permanent orchestra de jazz a arădanului Albert Gyuszi

De toate și amestecate...

Răsfolind ziarele

Domnia abuzivilor

D. Stelian Popescu, fost ministru de justiție, dă prin ziarul „Universul” o nouă alarmă în contra celor ce-și fac de cap în slujbele unde i-a cocoțat hazardul.

Cităm: „Abuzul la noi a ajuns curent din cauza lipsei de reacțiune a celor asupra cărora se exercită.

Dar oare aceasta va merge la infinit? Nu este oare clocotul care se aude în depărtare, semnul cutremurului care se pregătește? Nu l simt și cei cari ne guvernează? Nu-și dau ei seamă că orice abuz are un sfârșit tragic?

Abuz eri, abuz azi, dar abuz la infinit nu se poate, căci ar trebui să disperăm și de soarta fiecăruia din noi, și de soarta poporului român.

O esire va găsi el, dacă nu pe cea cuminte, ori care alta, dar va fi una care să pună capăt răsturnării de valori, neliniștii, nesiguranței și abuzului.

Această esire o văd, — dacă nu se iau măsuri de îndreptare cât mai rezezi, — cum văd lumina zilei. De aceea, abuzivii să ia aminte, fiindcă ceasul ispășirii poate fi infricoșător și ori cari le-ar fi abilitățile la cari vor recurge ca să scape, nu vor scăpa.”

Se reduc lefurile, se intensifică brigandajul

„Tara Noastră”, oficiosul d-lui Goga, publică sub titlul de mai sus un articol foarte aspru relativ la intenția ministrului de finanțe de-a reduce lefurile:

Cităm: „D. Victor Slăvescu se dovedește funebru de perseverent.

Pe ziua de ieri, d-sa a decis să ceară, cu toată energia, Consiliului de miniștri, aplicarea unei curbe de 15 la sută la salarii.

Având în vedere că proaspăta curbă se va aplica numai pe un interval de 9 luni bugetare, rezultă că amputarea salariilor se va face cu 22,5 la sută!

Nu știm ce explicații va mai încerca să dea guvernul și acestui inadmisibil atentat la minimum-ul de viață al funcționarilor de Stat.

Sacrificiu, pentru binele țării, desigur. Să răbdăm azi, ca să fie bine mâine!

Și mâine ca să fie bine poimâine!

Și așa la infinit!...

Noi știm, însă, că, în acest timp, guvernul își face o deșănțată și cabotină reclamă, pe tema rezolvării rețelilor, „la fața locului”. Că luxosele mașini ministeriale n'au fost desființate și că transportă, ca niște transatlantice, morga excelențelor. Că d. Victor Iamandi și-a adus cu sine, la Paris, limuzina ministerului de Interne, pentru a dovedi probabil străinătății, că milioanele de români pleznesc de bine.

Și atunci, cum vine asta: reducerea salariilor?

În numele unei etici sociale? Sau pentru a se intensifica, pe o scară de 15 la sută, un brigandaj oficial fără de obraz?”

Un vicar oprit să intre în biserică

„Patria” anunță că noul vicar de Gherla, Șt. Buzilă, urma să se instaleze zilele trecute, și a fost oprit de-o ceată de liberali să intre în catedrală, așa că instalarea s'a făcut la capela școlii normale.

POSTA REDACTIEI

Rugăm pe toți corespondenții și colaboratorii noștri, ca în viitor, să trimită manuscrise numai la redacția din Arad.

D-l avocat

ATH. MĂRCULESCU,
din Arad,

și-a mutat biroul

din

str. Eminescu No. 6,

în

Bulev. Carol No. 55.

Incheierea anului școlar la școlile primare

Ministerul instrucțiunii a luat următoarele dispozițiuni cu privire la incheierea anului școlar la școlile primare:

Cursurile vor înceta în ziua de 10 Iunie. Între 1—10 Iunie se va face repetiția materiilor predate și sintetizarea lor.

De la 10—12 Iunie se va face curățirea localurilor și pregătirea lucrărilor de fine de an.

De la 13—16 Iunie, în orele de dimineață, se va face examinarea generală a elevilor în asistența părinților cari vor fi invitați. Aceste examinări nu vor conta la situația elevilor, ci vor fi un prilej de manifestare școlară și de stabilire a

unor legături mai strânse între școală și părinți.

La școalele cu învățământ supraprimar, se va da o deosebită importanță examinării elevilor din clasele 5 și 6.

Dela 17 Iunie va începe examinarea elevilor de clasa 7 pentru absolvirea cursului primar.

Examenul se va ține pe centre sub președinția unui organ de control sau a unui învățător delegat de revizorul școlar, care să nu facă parte din corpul didactic al școlii la care se ține examenul.

Serbarea de fine de an se va ține în ziua de 24 Iunie.

Inițiativă românească a funcționarilor financiari din Timișoara

Asociația funcționarilor financiari din Timișoara, care s'a nființat în 1925, a ținut recent o adunare de reorganizare, alegându-și un comitet provizoriu, în frunte cu d. inspector regional Amedeu Grossu.

Merită să fie subliniată o inițiativă pe teren sportiv și social a acestei asociații. D. inspector regional Amedeu Grossu, secondat de toți camarazii săi din asociație, urmărește clădirea unui pavilion cu popotă pentru funcționari, cu teren de gimnastică și tenis, cu popicarie, canotaj, etc. Pavilionul se va clădi pe malul canalului Bega, adică acolo unde până acumă nici o societate românească n'a reușit să clădească ceva, fiindcă totul fusese acaparat de diverse asociații sportive streine, evrești, svăbești, maghiare. Asociația dispune pentru pavilionul proiectat de un prim fond de 200.000 lei, care se va augmenta printr'un festival ce se va da în cursul unei Iunie, în sala de jos a hotelului Ferdinand.

Inițiativa funcționarilor financiari din Timișoara merită a fi sprijinită de toți bunii români, fiindcă vine să așeze un

pion românesc pe canalul Bega, acolo unde până acumă se părea că numai streinii au acces. Nu ne indoim că și primăria municipiului Timișoara, înțelegând importanța socială și sportivă a acestei inițiative, se va grăbi să pună la dispoziția asociației un loc potrivit pe malul canalului Bega.

Asociația funcționarilor fiscali din Timișoara își va alege un comitet nou la 29 I. c. Realegerea d-lui inspector regional Amedeu Grossu ca președinte se dă ca sigură, fiindcă în d-sa asociația a găsit în fine conducătorul activ și de inițiativă de care era de mai mult timp nevoie.

Noi membri ai Academiei Române

Academia Română a ales alaltăieri trei noi membri activi, și anume: prof. Ion Petrovici în locul regretatului Al. Philippide la secțiunea Literară, general Radu Rosetti în locul regretatului M. C. Sutz la secțiunea Istorică și Dim. Pompeiu în locul regretatului Ioan Cantacuzino la secțiunea Științifică.

Cinematograful CENTRAL

Programul de Duminică și Luni!
Dela orele 11.30 a. m. și
3—5—7.15—9.30

Serenada torțelor

În rolurile principale: Claudette Colbert, Ricardo Cortez
Seara în grădina de vară

SELECT
(Crucea Roșie)

Sâmbătă ultima dată!

Contesa Lily

Duminică dela 11.30 a. m. și
3—5—7.15—9.30 Premieră!

Husarul negru

În rolul principal Conrad Veidt

CORSO

Duminică și Luni la orele 3—5—7.15—9.30. — Marți la orele 7.15—9.30. — Acoperișul deschis! Sala răcorită artificial!

O doamnă din lumea mare

Operetă despre o fată care vrea să fie bogată. — Nagy Kato, Wolf Albach Retfy, Grell Theimer, Ida Wüst.

Duminică și Luni la orele 11 a. m.: Matineu! Două filme într'un program! **Obraznicul.** Camilla Horn, Willy Fritsch și **Fra diavolo,** Stan și Bran. — Bilet lei 6—8—12.

Vine! Cel mai colosal film cu 20.000 de participanți: **Nibelungii.** Compus din două părți, reprezentații de 3 ore. Paul Richter, Theodor Loos. Regie: Fritz Lang. Muzică: Wagner Richard. — Marele film sonor!

Furturi la Arad

Soția lui Anton Nacsă a reclamat poliției că în timp ce se afla pe str. Cuza Vodă, niște necunoscuți i-au furat bicicleta cu Nr. 2804, marca „Columbia”, în valoare de 5500 lei.

de mir și 20 călugări). În parohii fac serviciu și 12 călugări. Numai 9 preoți de mir au rămas din cel vechi, dinainte de 1919. Se pare că majoritatea lor a părăsit atunci parohiile de nici și s'au mutat în Iugoslavia. Locul lor a fost ocupat cu călugări, cari însă au pregătire foarte redusă; de aceea se tinde la înlăturarea lor treptată. Nici preoții de mir nu au toți pregătire completă (numai 11 sunt cu bacalaureat). Toți preoții au case parohiale și cu excepția a doi toți dispun și de sesiune parohială completă (32 jugăre). Plata preoților, în afară de sesiune, se mai compune și din contribuția în bani a comunității bisericești și din ajutorul dela stat. Statul român contribuie anual cu circa 2 milioane lei pentru completarea salariilor preoțești. Preoții sârbești, care nu sunt cetățeni români au primit dela ministerul nostru de culte permi-

siunea de-a funcționa în România. În cât privește educația viitorilor preoți, cităm foarte interesanta lămurire a părintelui Kostici: „La îndrumarea episcopului diecezan tineretului nostru, făcând parte ca membri ai patriarhiei sârbești studiază în teologiile ortodoxe sârbești din Iugoslavia, pregătindu-se acolo sub raport confesional și național”. Lista acestor studenți teologi în Iugoslavia, repartizați la diferite teologii și seminarii, conține 36 nume.

Școala sârbească din România a suferit în 1919, după păr. Kostici, o lovitură grea prin statisticarea școlilor comunale și din Clisură. Aceste școli, 11 la număr, aparținând comunelor sârbești, au fost statificate, și după ce nu există învățători de naționalitate sârbi, s'a introdus în ele învățământul românesc. Nu ni-se arată însă, ce limbă de predare au

avut sub regimul trecut: ungurească sau sârbească? De altminteri, măsura guvernului român în ce privește școlile comunale a fost generală și nu luată cu intenția de a reduce drepturile minorității sârbești. Aceasta se vede din libertatea cu care au fost tratate școlile confesionale sârbești din Banatul nostru. La 1 Octombrie 1919 sârbii aveau 53 învățători confesionali, iar astăzi au 62. Majoritatea învățătorilor calificați a trecut curând după 1919 în Iugoslavia. Ei au fost înlocuiți cu noii învățători, care nu aveau calificarea necesară și care totuși au fost tolerați de statul român, uneori chiar dacă nici nu erau cetățeni români. Această toleranță s'a aplicat și în ce privește manualele școlare. Încă și astăzi partea cea mai mare a candidaților de învățători sârbi învață la școli normale din Iugoslavia (12), iar la școala

normală din Timișoara nu sunt înscriși decât 6 elevi de naționalitate sârbă. Autoritățile școlare bisericești au rămas aceleași, chiar când ele funcționează în afară de hotarele țării. Singura plângere a bisericii lor în acest domeniu este că statul român nu contribuie cu nimic la suportarea sarcinilor școlare, a lefurilor și a pensilor. Dar, după părintele Kostici poporul suportă de bună voie aceste sarcini, deoarece e conștiu că prin școala confesională sârbească își va păstra caracterul său național.”

Reprezentantul minorității sârbești pune și câteva concluzii, care merită să fie reproduse. Iată ce se afirmă de Sfîntia Sa: „În cursul celor zece ani de după războiul mondial poporul sârbesc din regatul României a rămas credincios pământului, pe care s'a născut, menținându-se tot atât de puternic numeric ca și înainte

cu zece ani; și-a păstrat credința sa sfântă ortodoxă sârbească; și-a păstrat școala sa primară confesională sârbească deși cu prețul unor mari jertfe materiale; și-a păstrat libertatea economică și culturală. Cu puteri proprii la îndemnul arhierului și-a creat un puternic mănunchiu de preoți și învățători tineri și continuă să-și creeze cadrul necesar de intelectuali, pentru ca toți împreună să-l ajute a-se apăra, a-se desvolta și a-se menține.”

E bine să fixăm aceste declarațiuni. Ele constituie o contribuție foarte prețioasă pentru sinceritatea cu care înțelegem să cultivăm relațiile cu bunii noștri amici. Punând însă la cântar măsura reciprocității nu ar fi oare timpul, ca autoritățile noastre bisericești să facă un bilanț public și despre situația românilor din Banatul iugoslav? **Silviu Dragomir**

S'a deschis grădina de vară admirabil renovată a Restaurantului AUER

Bere „Azuga“, la pahar, totdeauna proaspătă, vinuri din Ardeal, bucătărie românească și maghiară de primul rang, serviciul prompt și prețuri ieftine.

Dumineca înainte de amiazi la bere, muzică și plăcintă gratuită

Vieța sportivă

Tribuna liberă*)

Campionatele mondiale

Astăzi, Duminecă 27 Mai, încep în Italia matchurile de fotbal pentru campionatele mondiale, între cele 16 națiuni calificate în urma jocurilor eliminatorii.

Reprezentativa noastră se va întâlni cu Cehoslovacia pe stadionul din Triest.

Matchurile eliminatorii au dat următoarele rezultate:

Seria I: Kuba—Haiti 3:1, 1:1, 6:1. Mexico—Kuba 3:1, 5:0, 4:1. U.S.A.—Mexico 4:2. S'a calificat U. S. A.

Seria II: Peru nu s'a prezentat contra Braziliei. S'a calificat Brazilia.

Seria III: Chile nu s'a prezentat contra Argentinei. S'a calificat Argentina.

Seria IV: Egipt—Palestina 7:1, 4:1. S'a calificat Egiptul.

Seria V: Suedia—Estonia 6:2, 2:0. Suedia—Lituania 2:0, 2:0. S'a calificat Suedia.

Seria VI: Spania—Portugalia 9:0, 2:1. S'a calificat Spania.

Seria VII: Italia—Grecia 4:0. S'a calificat Italia.

Seria VIII: Ungaria—Bulgaria 4:1, 4:1. Austria—Bulgaria 6:1. S'a calificat Ungaria și Austria.

Seria IX: Cehoslovacia—Polonia 2:1. La al doilea match Polonia nu s'a prezentat. S'a calificat Cehoslovacia.

Seria X: Jugoslavia—Elveția 2:2, România—Elveția 2:2, România—Jugoslavia 2:1. S'a calificat Elveția și România.

Seria XI: Olanda—Irlanda 5:2, Olanda—Belgia 4:2, Irlanda—Belgia 4:4. S'a calificat Olanda și Belgia.

Seria XII: Germania—Luxemburg 9:1, Franța—Luxemburg 6:1. S'a calificat Germania și Franța.

Au fost eliminate: Kuba, Haiti, Peru, Palestina, Estonia, Lituania, Portugalia, Grecia, Polonia, Luxemburg, Jugoslavia, Bulgaria, Irlanda, Chile și Mexico.

Matchurile din țară Duminecă

Orade. FC Wien—CAO. Timișoara. Șoimii CFR (Arad)—CFR. Match pentru ceferiadă.

Cluj. Șoimii—România, pentru Divizia Națională. Arad. CAA—Hakoah. Baia Mare. SK Hust (Cehoslovacia)—Phönix.

Luni

Arad. FC Wien—AMEFA. Sătmăre. SK Hust—Olimpia CFR.

Cluj. Selecționata muncitorilor din România—Univeritatea.

In chestia Kauffmann

*) Redacția nu răspunde de cele publicate în această rubrică.

Primum următoarele:

Domnule Director,

In chestiunea odioasă Kauffmann nu am înțeles să fac cu nimeni polemică, cu atât mai puțin cu intervenției în această afacere.

Cum însă unul dintre cei vizati, d. dr. Gheorghe Sârbu, desminte afirmațiile mele, declarând că nici când nu a avut și nu are nici un amestec sau ori ce interes și a fost chiar „consternat“ de înscrierea pretențiunii în buget, Vă rog pentru lămurirea adevărului, a da loc dovezii ce produc.

Judecătoria mixtă Arad
No. 6287-1932 (Fila 134)
PROCES VERBAL
10 Oct. 1932

in procesul reclamantului Kauffmann Camil cu părata Primăria Municipiului Arad.

Judecător P. L. Farkas
Grefier Petre Serde

„Dr. Gheorghe Sârbu de 37 ani, născ. Ghirișul negru, de profesiune avocat, declară: Reclamantul Kauffmann n'a incredințat ca să intervin în favorul lui la București eu am și plecat în cauza lui la București unde am și primit o promisiune, care am și comunicat o cu el.

La întrebarea, că ce plată a primit pentru intervenția aceasta, martorul declară că este secret profesional!

Cetii, primit și semnat.
ss. Dr. Gh. Sârbu“.

Există o limită și pentru îndrăzneală.

Primiți Vă rog d le director distins considerațiuni
Dr. Dante Gherman
advocat.

Opera Română din Cluj la Arad

Azi seara are loc al doilea spectacol dat la Arad de Opera Română din Cluj, cu **Aida**, operetă în 7 tablouri de Verdi. Direcția muzicală: Jean Bobescu. Maestru de cor: H. Klee. Primbalerină: Viola Gloria. Interpreții: Aca de Barbu, Lia Pop, Marius Niculescu, Soculski, Chirvai, Simion. Montare nouă.

Măine, Duminecă, se prezintă două opere: 1. **Cavaleria rustică**, de P. Mascagni. Direcția muzicală: dr. Brody. Maestru de cor: H. Klee. Interpreții: Aca de Barbu, Fl. Istrate, d-nii Marius Niculescu, Iarotzky, etc., și 2. **Pagliacci** de Leoncavallo. Direcția muzicală: dr. Brody. Maestru de cor: H. Klee. In distribuție: Ana Rozsa, Octav Arbore, Ștefănescu-Goangă, L. Roman, G. Simionescu. Corul Operei este compus din 50 de persoane, iar orchestra din 40 de executanți.

Turneul este însoțit de întregul corp de balet în frunte cu maestrul R. Morawsky și primbalarina Viola Gloria. Decoruri, costume și rechizite proprii.

Starea gravă a sănătății d-nei mareșal Averescu

D-na Clotilda mareșal Averescu a fost adusă Joi seara la București cu un vagon special atașat simplonului, și internată în stare gravă la spitalul Gerota.

In cursul nopții de ieri, boala s'a agravat în foarte mare măsură.

D. mareșal Averescu și-a suspendat încă de Joi seara toate consfăturile politice.

După cât se pare, amănarea rezolvirii crizei politice s'a datorit agravării boalei d-nei mareșal Averescu, dovadă că edițiile de capitală de azi dimineață ale ziarelor anunță continuarea audiențelor la Palat pe ziua de Marți.

Cerealele lăsate libere la export

Hotărârile delegației economice a guvernului

Delegația economică a guvernului s'a întrunit ieri după amiază și a hotărât să se ridice restricțiunile puse la exportul cerealelor, indiferent dacă există sau nu contracte cu străinătatea.

Referatul d-lui ing. Cezar Mereuță, directorul general cfr relativ la tarifele de transport pentru cerealele destinate exportului prin porturi a ră-

S'a sinucis din cauza unei boale incurabile

Locuitorul Schmidt Heinrich din comuna Libling, suferind de mai multă vreme de boală incurabilă, s'a sinucis ieri prin strangulare.

Acordul cu creditorii externi a fost încheiat

— Transferurile se vor face la date fixe —

Eri s'a parafat la Paris, acordul încheiat între Casa autonomă a monopolurilor și reprezentanții bancherilor, cari au subscris la imprumutul de stabilizare și de dezvoltare. În câteva zile va fi deplin încheiat și acordul cu detentorii de rentă românească. Acest al doilea acord se încheie pe aceleași baze ca și pentru imprumuturile de stabilizare și dezvoltare.

Plata cuponului redus se va face prin transferuri eșalonate în primul semestru, iar dela 1 Octombrie 1934, transferurile urmează să se facă la date fixe, la epocile stabilite prin vechile acorduri.

Condamnat la 15 ani de temniță

Tribunalul din Orade a judecat ieri procesul omorului din comuna Cetar, săvârșit al tânărul Szabó Francisc.

Din actul de acuzare reiese că Francisc Szabó era în veche înșurmănie cu Debelca Iosif. Într-o noapte din toamna anului 1931, Debelca, la o petrecere dela Cetar, a rănit cu un cuțit în cap pe Szabó Francisc, care a rămas paralizic parțial. Așa paralizic cum era, Szabó jurat să se răzbune, și doi ani mai târziu a pândit pe ușa pe Debelca Iosif, și eșinându-i în cale, l-a ucis cu o lovitură de cuțit ce i-a aplicat-o în piept. Cum Debelca a rămas mort pe loc, Szabó a fost arestat și acum este tradus în fața judecății.

Martorii ascultați dovedesc cele aflătoare în actul de acuzare.

D. dr. Berariu declară, că a examinat pe acuzat și a conștat, că este cam dement, impulsiv și surescitabil și că toate acestea provin desigur din paralizia suferită din cauza rănei cauzată de adversar.

Exemple turcești

Înlăturarea străinilor din întreprinderile particulare

Consiliul de miniștri turcesc a aprobat regulamentul pentru aplicarea legii asupra meseriilor și profesiunilor rezervate cetățenilor turci.

Conform prevederilor acestui regulament, străinii cari exercită meserii pe teritoriul turc vor trebui să înceteze a lucra cu începere dela Mai 1934, până la Mai 1935, în perioade indicate, în mod special, pentru fiecare meserie.

Călduri grozave pe uscat, frig aspru pe Ocean

Din New-York se anunță: Un nou uriaș val de praf și de căldură băntuie Statele-Unite. Barometrul a arătat 30 grade Fahrenheit.

Pe de altă parte, în mijlocul oceanului domnește un frig foarte aspru.

Un vapor sosit la Liverpool a anunțat că la o depărtare de 150 kilometri de promontoriul Reve, a întâlnit 15 ghețari plutitori.

Rugăm pe toți abonații în restanță, să ne expedieze pe adresa din Arad, sumele

Costume de baie cele mai ieftine la firma
STRASSER
Arad, Bul. Reg. Ferdinand 3.
vis-a-vis de Primărie

Scrie-o de o sută de ori: Trebuie reclamă! Trebuie reclamă!

Intreprindere de reclamă și propagandă prin reclamă

qqqqe

București
Iași
Cernăuți
Constanța
Brașov
Satu Mare
Craiova
Galați

Timișoara
Arad
Cluj
Târgul-Murăș
Oradea
Sibiu
Lugoj
Sighet, Deva

Cu complectă garanție preluăm introducerea produselor de tot felul de fabrici și întreprinderi, prin toate mijloacele de reclamă. Obiecte de reclamă, publicațiuni, anunțuri, plasam foarte estin și repede în toată țara precum: în cinematografe, ștranduri, tramvaiuri, autobuse, sațiuni de CFR, localuri dela poștă, ziare, stâlpuiri de afișaj, stațiuni balneare, trenuri, vapoare, hoteluri și cafenele și arene sportive. Facem propagandă prin radio și afișe, preluăm distribuția șantioanelor de mărfuri și aranjarea târgurilor de mostre. Cereți oferte dela centrala din Ardeal.

Arad, palatul Banca Românească Telefon 520

Cetiți „ECOUL“

Mare animație în politica internă Alte două arestări în chestia Ciumeti

— O zi de audiențe, de consfătuiri politice și de zvonuri —

Audiența la Suveran a d-lui mareșal Averescu și constă-tutirea sa a avut apoi loc între președintele partidului poporului și nr. d. Const. Argetoianu, a provocat în lumea noastră politică o animație extraordinară de mare, care a dat naștere la zvonuri despre o schimbare de guvern, ce-a putut să găsească cu atât mai vârtos crezământ, cu cât guvernul își amânase brusc plecarea la Cernăuți.

La Arad zvonurile au finit

dépela 3 d. a. până seara, colportate din gură în gură. Spre seară s'a putut apoi afla, că sunt cu totul lipsite de temelie.

Zvonurile ce-au fost în capitală au silit pe d. mareșal Averescu să dea prin „Indreptarea” un comunicat, arătând că nu este nimic adevărat ce s'ar pregăti un guvern Averescu de dictatură, și specificând că la audiența dela Palat s'a discutat înzestrarea armatei.

ton de îngrijorare până târziu, după miezul nopții.

A doua zi, adică ieri, chestiunea aceasta s'a discutat puțin și în consiliul de miniștri și mai mult după ce s'a ridicat ședința consiliului.

S'au rețușat și s'au complicat unele hotărâri, și astfel pusă la punct, chestiunea a fost prezentată sub o anumită latură în altă parte.

Se relatează apoi constăturile ce au urmat după ședința delegației economice și audiența d-lui Tătărescu la Suveran.

„Cercurile guvernamentale — spune apoi oficiosul d-lui Goga — afirmă că astăzi se va lămurii situația politică.

„Din modul cum se prezintă evenimentele politice, reiese că sunt trei posibilități :

1. Demisionează un singur membru din guvern, și anume acela care a fost vizat în consfătuirile secrete din ultimele două zile;

2. Demisionează guvernul, declanșându-se criza politică;

3. Rămâne neschimbată situația.”

Este cert — încheie „Țara Noastră” — că dintre toate șocurile suferite până acum de regimul liberal, acesta este cel mai puternic.”

Audiențele de ieri

M. S. Regele a primit ieri în audiență pe d. dr. C. Angelescu, ministrul instrucțiunii publice, pe d. Victor Slăvescu, ministrul finanțelor, d. gen. Uică, ministrul apărării naționale, apoi pe d. G. Tătărescu, președintele consiliului de miniștri, iar după amiază pe d. Eduard Mirto, fostul ministru național-tărănist.

Audiențele au fost precedate de o lungă consfătuire ministerială, care a ținut Joi noaptea, la locuința primului ministru până după miezul nopții, luând parte la ea d-nii general Uică, Inculeț și Richard Franasovici.

Concentrarea șefilor politici în Capitală

Intâmplările de ieri au fost urmărite cu o extremă atenție de toți conducătorii vieții politice, veniți cu toții, de unde erau, la București. Unii — ca d. Madgearu — cari urmau să plece la plimbare în străinătate, și-au amânat călătoria. D. G. Brătianu și-a amânat plecarea la Iași.

D. Maniu se află în capitală, și are continue întrevederi cu conducătorii partidului național-tărănist.

Si d. Goga la palat

A produs o vie impresie audiența subită de ieri seară, la orele 8, la Palat, a d-lui Oct. Goga, cu atât mai mult cu cât venea după audiența dlui mareșal Averescu.

S'a găsit ac de cojocul generalului Dimitrescu

În toată această atmosferă politică, guvernul a revocat ieri delegația de consilier al ministrului de interne, ce o dăduse generalului Dimitrescu, și a comunicat armatei că-l pune la dispoziție, ca să fie tras la răspundere pentru gravele acuzații ce i se aduc zilnic prin ziarul „Universul”.

Presa despre evenimentele de ieri

Ziarul „Universul” redă foarte rezervat audiențele și consfătuirile politice de ieri, fără să amintească despre vreo criză. În schimb, în prima pagină publică un caracteristic articol de avertizare al d-lui Stelian Popescu, al cărui sfârșit îl reproducem în altă parte.

Reportajele „Curentului” sunt în aceeași notă: nimic deosebit. „Dimineața” spune, că în urma audienței primului ministru Tătărescu la palat, se va lămurii situația politică, punându-se la punct toate versiunile, care au circulat și cari circulă de câteva zile în legătură cu situația guvernului. Clarificarea situației politice va trebui să se producă cu atât mai mult cu cât urmează să se definească perspectivele alcătuirii bugetului.

Ziarul „Patria” scrie:

„Cercurile politice acordă o importanță cu totul deosebită acestei audiențe, care după ultimele evenimente, în centrul cărora stă persoana mareșalului Averescu, poate duce la consecințe fatale pentru guvern. În aparență cercurile guvernamentale păstrează tot calmul și continuă să rezolve chestiunile curente ca și cum totul s'ar petrece în cea mai perfectă ordine. Aceasta numai în aparență, căci între culise domnește cea mai mare agitație. Membrii guvernului se constătuiesc în permanență, de asemenea au sosit în Capitală numeroși parlamentari îngrijorați de soarta regimului.”

Apoi, la sfârșitul dărilor de seamă a evenimentelor de ieri:

„Presă crede că ne aflăm în toată unor evenimente cari pot să producă surprize dela un moment la altul. Astfel audiența d-lui Tătărescu este urmărită cu multă atenție nu numai de către presă, ci și de către cercurile politice, a căror conducători se află pe ziua de azi în Capitală. În orice caz un lucru este sigur: azi se va hotărî dacă guvernul actual mai prepară bugetul sau lasă pe alții la locul de comandă.”

„România Nouă” se mărginește la simpla relatare telegrafică a consfătuirilor și audiențelor.

O chestiune misterioasă

„Țara Noastră” publică sub titlul: „Probabilitățile unei crize de guvern; O consfătuire ministerială secretă; Va demisiona un singur ministru?; Dedesubturile situației politice”;

„Viața politică în momentul de față își are — orice s'ar spune — misterele ei. În special de când a venit d. Gh. Tătărescu din județul Hunedoara, adică de alaltăseară, membrii mai importanți ai guvernului, inițiatii asupra unor anumite nemulțumiri, sunt în paza unei taine, de a cărei lămurire depinde situația guvernului.

Lucrurile se prezintă simplu, și ieri, când noi am scris că d. Gh. Tătărescu întorcându-se din județul Hunedoara în Capitală s'a dus direct acasă la d. R. Franasovici, n'am făcut decât să dăm puțin la o parte vâlul care acopere unele manevre din culisele guvernamentale.

„Țara Noastră” arată apoi că acasă la d. Franasovici d. Tătărescu a pus o chestiune misterioasă:

— „În definitiv cine este vinovat? Unul singur, nu noi toți. Să tragă consecințele. Îi voi cere demisia. Are 5—6 nepoți și de aceia s'a întâmplat să se facă cele 1600 de plângeri.

— „Crezi că vom obține lucrul acesta?”

— „Sigur că da.”

Discuția a continuat pe un

Un grav accident de automobil în apropierea Bradului

În apropierea comunei Buceșu din regiunea Brad s'a întâmplat ieri un grav accident de automobil. Mașina d-lui inginer Iuliu Dudun, dela minele statului din Baia-Mare, în care se mai aflau d-na Dudun și d. inginer Săvulescu, a sărit la o cotitură peste zidul dintre km. 21—22, care are o înălțime de 6 metri. D-na Dudun și d. inginer Săvulescu, grav răniți, au fost transportați la spitalul din Abrud.

Se preschimbă ordonanțele neîncasate

Ministerul Finanțelor aduce la cunoștința generală că s'au emis noui decrete pentru reordonanțarea sumelor rămăse neacreditate, atât din înaltul decret regal nr. 369 pentru plățile de materiale pe luna Februarie 1934, de ministerele: finanțe, instrucție, lucrări publice, domenii, interne și justiție, cât și din înaltul decret regal nr. 571, pentru plățile de materiale pe luna Martie 1934, de ministerele: finanțe, apărarea națională, interne, sănătate, domenii, instrucție, lucrări publice, industrie și președinția consiliului de miniștri.

Detentorii de ordonanțe emise din acele două decrete, le vor depune la direcțiunile de contabilitate a ministerelor respective, pentru ca în schimbul lor să se libereze noui ordonanțe, cari vor fi imediat achitate.

O biserică din Capitală în flăcări

Un puternic incendiu a izbucnit ieri după amiază la biserică „Trinității” din București, calea Dudești.

A ars întreaga turlă a bisericei.

Focul se datorește unei sobite cu mangal, a unui tinichigiu care lucra la repararea acoperișului. Se fac cercetări.

Ieri s'au continuat cercetările și audierile în chestia omorării din noaptea de 29 Dec. a legionarului Sterie Ciumeti, ucis — precum se știe — cu 7 gloanțe din arme diferite.

S'a audiat ieri din nou comisarul de poliție Negrescu, care, la interogatoriile anterioare tăgăduise ferm orice vină. Negrescu, după cum se știe, e arestat ca autor al asasinatului.

Audierea sa de ieri a fost precedată de o cerere senzațională făcută de soția sa

mihișterului de interne. Dna Negrescu ceruse să i se garanteze că după ce soțul ei va face declarații existența lui nu va fi periclitată.

După audierea lui Negrescu, judecătorul de instrucție a emis mandat de arestare în contra a încă doi inși din poliție.

Noile arestări au făcut o enormă senzație.

După această întorsătură, e sigur că asasinarea casierului Gărzii de fier va fi definitiv clarificată.

Informațiuni

ABONAMENTE :

Lei 500 pe an, 275 pe 6 luni, 150 pe 3 luni.

Pentru bănci, cafenele, industrii, toate instituțiile particulare și administrațiile publice: lei 1000 anual, 500 pe 6 luni, 300 pe 3 luni, în străinătate: 2000 lei anual.

Din cauza sărbătorii Sfințelor Rusali, numărul viitor al ziarului nostru va apărea Marți după amiază.

În prima și a doua zi de Rusali are loc la Sibiu congresul „Oastei Domnului”.

Ministerul de justiție a fixat începerea examenului magistraților pentru 6 și 7 Iunie.

Adunarea generală a asociației funcționarilor c. f. r. titrați și bacalaureați, ce urma să se țină la Timișoara în prima zi de Rusali, a fost contramandată.

Azi, 26 Mai, vorbesc la radio d-nii Iorga (ora 8), prof. Gr. Antipa (ora 8.45), prof. G. Țițeica (ora 10).

Măine la 11.45 a. m., vorbesc despre viața religioasă pr. Nae Popescu, la 5 d. dr. Pașcanu: „Povești sanitare”, la 5.45 d. G. Mugur: „Un sat”, la 8 d. Rădulescu-Motru: „Bunul simț la țărani”, la 8.25 d. Guști, subiect rezervat, iar la 10 d. Octavian Goga, de asemenea despre un subiect rezervat.

Cumpăr un bendzso, sau o gitară Haway. Adresa la ziar.

Eră vorba că astăzi să se înceapă lucrările de executare a liniei ferate Caransebeș-Reșița. Lucrările pregătitoare (trăsarea liniei, exproprierea terenurilor, etc.) sunt toate terminate.

Au ajuns să se bată cu picioarele!

Astăzi, la Cluj, înainte de matchul divizionar Șoimii—România, tineretul liberal se va întâlni la un match... de foot-ball cu tineretul național-tărănesc.

Matchul va fi arbitrat de d. dr. I. C. Călpățnașiu.

Arbitrii de linie: un tânăr averescan și unul gogist.

Dela național-tărăniști vor activa d-nii: Sever Stoica, Lelu Sabău, Pilu Moldovan, Sabin Mureșan, etc.; iar dela liberali d-nii: Lapedatu, Liuba, Hossu, Dumitrescu, Palade, etc.

Au ajuns deci dela cap la picioare!

Soc. „Principele Mircea” din Timișoara își ține la 30 crt. adunarea generală ordinară, în sala de ședințe a Primăriei.

Azi are loc loc o nouă întrevedere între d. Titulescu și comisarul sovietic Litvinov.

Ieri după amiază, în urma audienței d-lui Mirto, a fost primit de Suveran d. Violeta Tiled.

Precum arătăm în altă parte a ziarului, audiențele se vor continua Marți.

Joi a fost expulsat dela Timișoara prin punctul de frontieră Curtici, călugărul pater Lászlo, care desvolta de vreme îndelungată o activitate suspectă între minoritarii din capitala Banatului.

Se fură iarăși firele de telegraf

S. A. R. de Telefoane a reclamat poliției că niște necunoscuți au furat de pe linia Arad—Aradul-Nou vreo 300 m. de sârmă telefonică.

Un epileptic moare în flăcări

Orade, 26. — O mare nenorocire s'a întâmplat ieri după amiază în hotărul comunei Stracat din județul nostru. În flăcări de 22 de ani din suș numita comună, pe când se afla la pășune cu oile, a făcut foc să-și frigă slănină, și apucându-l un atac de epilepsie, s'a rostogolit în foc.

Din fericire, tocmai trecea pe-acolo un alt cioban, care, observând pe nefericitul său consătean svârcolindu-se în foc, a alergat încercând să-l scoată din flăcări.

Hainele arseseră de se făcuseră scrum, iar fața era complet desfigurată.

Noul medic primar la Arad

D. dr. Gheorghe Ghidioșan, Medic în Orade, ieșit întâiul la concursul pentru ocuparea postului de medic primar, a fost numit prin decret regal medic primar al secției de otorinolaringologie dela spitalului din Arad.

Noul medic primar a activat până-acum la Orade, unde și-a câștigat o bună reputație și s'a dovedit un specialist de forță în bolile de gât, nas și urechi, participând totodată la toate meșcările naționale și sportive din acel oraș. Aradul poate fi mândru de achiziția făcută.